

Marc Vanrunxt.

Hyena Hyena

Marc Vanrunxt is sinds de vroege jaren 80 een klinkende naam in de Belgische danswereld. In Hyena Hyena brengt hij een aantal krachtlijnen uit zijn oeuvre samen in een eigentijdse context. Een dag eerder is Ann Van den Broek te gast bij c o r s o met de herneming van Ohm, een voorstelling uit 2010 die vertrekt van een solo van Marc Vanrunxt. Een gesprek.

tekst Lien Vanreusel

In c o r s o breng je de première van Hyena Hyena. Is de tijd rijp voor een terugblik?

Hyena was een vroege voorstelling uit 1985 en vóór Kunst/Werk ook de naam van mijn gezelschap. Met Hyena Hyena wil ik kracht halen uit het mooie woord, dat ik bovendien verdubbel: het is een verwijzing naar de jaren 80-vibe met popgroepen zoals Duran Duran en theatercollectief Dito'Dito. De choreografie gaat over mijn verleden, maar een remake of nostalgie is het niet.

Het verloop van de choreografie ligt nog niet vast. Dat is best moeilijk voor mij, want ik houd van helderheid. Als je niet aan concrete bewegingen en structuren werkt, waar ben je dan mee bezig? Op die vraag heb ik nog geen antwoord.

“De dansers waar ik mee samenwerk, zijn goud”, stel je.

Dat is zo, en we hebben er te weinig aandacht voor. We kennen acteurs, choreografen en soms zelfs scenografen bij naam, maar dansers niet. Veel dansvoorstellingen zijn onpersoonlijk, ondanks hun fabuleuze setting en vocabularium. Bij mij denken de dansers mee. Dat meervoudige auteurschap is een moeilijke oefening, want ik ben de bouwer en heb graag het laatste woord. Dat moet ook wel: om iets te bereiken, moet je knopen doorhakken.

© Raymond Malleter

Hyena Hyena maak ik samen met drie dansers met wie ik verschillende banden heb. Met Igor Shyshko werk ik al samen sinds 2011. Nathan Ooms leerde ik recent kennen in het KASK; hij werkte onder meer mee aan de videofilm Adagio. Voor Robson Ledesma maakte ik (based on a true story), een heel fijne ervaring.

“Een dansvoorstelling is een verzameling van energieën, ideeën en krachten.”

Ook de belichting speelt een belangrijke rol.

Een dansvoorstelling is een verzameling van energieën, ideeën en krachten. Ook de kwaliteit van het licht is erg belangrijk: de soort belichting, de kleur, maar ook de richting. Want als er één iets vaststaat voor mij, dan is het dat alles richting heeft: een beweging, hoe je je projecteert in de ruimte, maar ook het licht. Ik werk al twintig jaar close samen met lichtontwerper Stef Alleweireldt, die een ongelofelijk goed aanvoelen heeft. Ik blijf benieuwd naar zijn input.

“Wat we altijd herkennen op het toneel, is de mens. We delen ook de ademhaling, en daar ligt de connectie tussen het publiek en de performers.”

Kun je uitleggen waarom je zo veel belang hecht aan richting?

Lang geleden maakte ik kennis met de ruimte- en uitdrukkingsleer van Rudolf von Laban, die de ruimte verdeelde in richtingen, lijnen en punten. Een acteur kan een interessante tekst voorlezen, maar we verstaan hem niet wanneer hij zijn woorden niet mooi articuleert of in de juiste richting uitsprekt. Dat geldt evenzeer voor een dansbeweging. Weet een danser waar een beweging begint in zijn lichaam, waar ze naartoe gaat en wat de weg ertussen is, dan is wat hij ook doet sowieso interessant en juist.

Welke evoluties ontwaar je in je werk en daarbuiten?

Het is niet langer mijn streven om naar nieuwe bewegingen te zoeken - ik zou ook niet meer weten wat dat wil zeggen. De context van een voorstelling is belangrijker geworden dan de beweging op zich. Doorheen de vorm naar de essentie van beweging gaan: dat is de nieuwe opdracht.

Ook bij andere makers zie ik dat ze veel minder bezig zijn met een vocabularium en dat alle bewegingen kunnen. De eigenheid van een voorstelling ligt net in de combinatie van licht, geluid, beweging, présence en hoe je de dingen voorstelt.

Een goede voorstelling bewaart het evenwicht tussen herkenning en ontdekking, schreef je ooit.

In de jaren 80 en 90 maakte ik de fout dat ik te veel nieuwe dingen wilde doen. Soms is het gewoon toe much. Je hebt context nodig: met de juiste muziek bijvoorbeeld kan iets juist wél binnenkomen. Gaat het alleen maar over herkenning, dan ben je met entertainment bezig. Daar is niets mis mee, maar het is iets anders. Is er alleen vervreemding, dan wordt het te moeilijk. Wat we altijd herkennen op het toneel, is de mens. We delen ook de ademhaling, en daar ligt de connectie tussen het publiek en de performers.

Voor welke uitdagingen staan jonge makers vandaag?

De jonge makers zijn beter opgeleid en er is meer kennis en literatuur voorhanden, dus de situatie is onvergelykbaar met vroeger. De lat ligt wel veel hoger: ik kon het een en ander onder de radar uitproberen, terwijl mensen nu vaak geen tweede kans krijgen. Bovendien is het aanbod aan dans en andere dingen vandaag zo groot, dat iedereen het overzicht kwijt is. Mensen volgen in veel mindere mate het parcours van een maker. Je mag er dus niet van uitgaan dat mensen kunnen aanknopen bij je vorige werk. Dat werkt ook wel verfrissend.

c o r s o brengt ook de herneming van Ohm, een voorstelling gebaseerd op Mijn solo voor Marie (Vernietigd) (1997).

In 2010 vroeg Ann Van den Broek me of ze mijn solo voor Marie De Corte mocht coveren, zoals dat gebruikelijk is in de popmuziek. Ze maakte er een trio van, waarbij ze elke beweging uit de originele solo uitvergrootte, versnelde en een andere dynamiek gaf. Ann gebruikt haar eigen woorden en ideeën; haar stuk heeft een soort heftigheid die bij mij gestileerd is. Ik vind het heel fijn dat de twee stukken in één week getoond worden.

© The Declerck

Hyena Hyena

Marc Vanrunxt/kunst/werk

wo 26 apr - 20 uur

standaard € 18 / -26 jaar € 14

grote zaal